



Persbericht

PB03-015
27 januari 2003
9.30 uur

Consument weer somberder na lichte opleving

Het consumentenvertrouwen is in januari met vier punten gedaald ten opzichte van december. Hiermee wordt het bescheiden herstel van het vertrouwen in november en december vorig jaar volledig tenietgedaan, zo blijkt uit het Consumenten Conjunctuur Onderzoek van het CBS. Vooral over het economisch klimaat in de komende tijd is men veel pessimistischer.

Vertrouwen terug bij af

Voor het bepalen van omslagen van een trend kan het beste worden gekeken naar seizoengecorrigeerde cijfers. In november en december 2002 lieten deze cijfers voor het eerst sinds begin vorig jaar een stijging van het vertrouwen zien, van bij elkaar zeven punten. In januari zet dit herstel niet door en valt het vertrouwen met tien punten terug, tot onder het niveau van oktober.

Consument negatiever over grote aankopen

De koopbereidheid is in januari vrijwel gelijk gebleven in vergelijking met december. De koopbereidheid is gebaseerd op het oordeel over de financiële situatie van het eigen huishouden en het doen van grote aankopen. Vooral in december is echter sprake van sterke seizoeneffecten. Na correctie voor deze effecten komt de koopbereidheid in januari zes punten lager uit dan in december. Met name over het doen van grote aankopen zijn consumenten in januari negatiever. Over de ontwikkelingen van hun financiën in de afgelopen tijd zijn ze eveneens iets minder positief. Ook hun financiële toekomst zien ze wat somberder in.

Oordeel over economisch klimaat fors verslechterd

Het oordeel van de consument over de economische toestand in Nederland is in januari veel negatiever dan in december. Vooral de verwachtingen voor de komende twaalf maanden zijn pessimistischer. Als rekening wordt gehouden met seizoeninvloeden is dit oordeel met 19 punten gedaald. Dit is de scherpste daling sinds oktober 1998, na het uitbreken van de Aziëcrisis. Ook over de economie in de afgelopen twaalf maanden is de consument beduidend minder goed te spreken dan een maand eerder.

www.cbs.nl

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de persdienst van het CBS.
Tel. (070) 337 58 16 Fax (070) 337 59 71 E-mail: persdienst@cbs.nl

Technische toelichting

De index van het consumentenvertrouwen geeft aan in hoeverre huishoudens vinden dat het economisch gezien beter of slechter gaat. Het consumentenvertrouwen wordt bepaald op basis van de mening van huishoudens over het algemene economische klimaat en over de eigen koopbereidheid. Maandelijks worden hierover in het Consumenten Conjunctuuronderzoek (CCO) vijf vragen gesteld aan ongeveer duizend personen. Daarnaast bevat het CCO onder andere vragen over de verwachtingen voor de werkloosheid en de inflatie en over het spaargedrag en aankoopplannen van huishoudens.

De ondervraagden kunnen vinden dat het beter gaat (de 'optimisten'), dat het slechter gaat (de 'pessimisten') of dat de situatie gelijk blijft. Als er evenveel optimistische als pessimistische consumenten zijn, heeft de index de waarde nul. Een waarde van tien betekent dat de optimisten een meerderheid van tien procent hebben ten opzichte van de pessimisten.

Twee van de vragen gaan over de economische situatie in het algemeen. Het CBS berekent uit de antwoorden hierop de indicator van het economisch klimaat. De overige drie vragen gaan over de financiële situatie van het eigen huishouden. Daaronder is ook de vraag of de tijd gunstig is voor aankopen van duurzame goederen. De antwoorden op deze drie vragen worden samengevat in de indicator van de koopbereidheid.

Bij de seizoengecorrigeerde cijfers wordt gecorrigeerd voor het feit dat de consument in bepaalde periodes van het jaar doorgaans wat positiever aankijkt tegen de economische situatie in het algemeen. Bovendien wordt er rekening gehouden met seizoengebonden schommelingen in inkomsten en uitgaven in de loop van het jaar, zoals vakantiegeld en decemбераankopen.

De berekening van de seizoeninvloeden wordt eenmaal per jaar geactualiseerd. Dat is nu gebeurd op basis van de cijfers tot en met december 2002. Daardoor zijn de seizoengecorrigeerde cijfers vanaf 2000 herzien en zijn geringe afwijkingen van eerder gepubliceerde uitkomsten mogelijk.

Het Consumenten Conjunctuur Onderzoek wordt vanaf mei 2000 medegefinancierd door de Europese Gemeenschap.

Tabel 1: Consumentenvertrouwen, economisch klimaat, koopbereidheid en grote aankopen: saldo van positieve en negatieve antwoorden (oorspronkelijke reeks)

	Consumentenvertrouwen	Economisch klimaat	Koopbereidheid	w.o. grote aankopen
2001-Oktober	-10	-41	12	12
November	-11	-45	11	11
December	-7	-36	12	10
2002-Januari	-1	-19	10	0
Februari	-4	-20	6	-3
Maart	-9	-24	2	-6
April	-14	-33	-1	-13
Mei	-17	-31	-7	-21
Juni	-21	-39	-9	-23
Juli	-24	-44	-11	-27
Augustus	-27	-48	-12	-33
September	-31	-52	-17	-35
Oktober	-33	-56	-18	-36
November	-32	-54	-17	-37
December	-30	-51	-17	-32
2003-Januari	-34	-58	-18	-29

Bron: CBS

Tabel 2: Detailgegevens economisch klimaat: saldo van positieve en negatieve antwoorden (oorspronkelijke reeks)

	Economisch klimaat		Totaal
	Afgelopen jaar	Komend jaar	
2001-Oktober	-24	-59	-41
November	-35	-55	-45
December	-38	-34	-36
2002-Januari	-33	-5	-19
Februari	-36	-4	-20
Maart	-47	-2	-24
April	-52	-13	-33
Mei	-52	-9	-31
Juni	-59	-19	-39
Juli	-65	-23	-44
Augustus	-67	-29	-48
September	-72	-32	-52
Oktober	-79	-33	-56
November	-77	-31	-54
December	-73	-28	-51
2003-Januari	-78	-39	-58

Bron: CBS

Tabel 3: Consumentenvertrouwen, economisch klimaat, koopbereidheid en grote aankopen: saldo van positieve en negatieve antwoorden (na verwijdering van seizoeninvloeden)

	Consumentenvertrouwen	Economisch klimaat	Koopbereidheid	w.o. grote aankopen
2001-Oktober	-9	-42	12	13
November	-9	-41	13	14
December	-3	-32	17	24
2002-Januari	-4	-24	10	1
Februari	-5	-21	6	-1
Maart	-9	-24	2	-7
April	-13	-29	-2	-13
Mei	-17	-32	-7	-22
Juni	-21	-38	-10	-28
Juli	-26	-45	-13	-33
Augustus	-28	-48	-14	-37
September	-32	-54	-18	-38
Oktober	-33	-57	-17	-35
November	-30	-50	-16	-35
December	-26	-47	-12	-18
2003-Januari	-36	-64	-18	-28

Bron: CBS